

психологічного клімату доцільно виходити за рамки групових відносин, налагоджувати контакт з іншими колективами, групами.

7) психологічна сумісність членів трудового колективу. Йдеться передусім про групову сумісність, яка є соціально-психологічним показником згуртованості групи, забезпечує безконфліктне спілкування, узгодження індивідуальних дій в умовах спільної діяльності, а також про міжособистісну сумісність – взаємне прийняття партнерів по спілкуванню й спільній діяльності, засноване на оптимальному узгодженні ціннісних орієнтацій, соціальних установок, інтересів, мотивів, потреб та інших індивідуально-психологічних характеристик;

8) групова та міжособистісна сумісність членів трудового колективу – це передумова згуртованості групи, яка, у свою чергу, є одним із процесів групової динаміки, мірою потягу співробітників один до одного та до групи загалом, характеристикою ступеня її єдності. Про рівень згуртованості трудового колективу свідчать: рівень взаємної симпатії в міжособистісних стосунках (чим більше осіб у групі подобається одне одному, тим вища її згуртованість); ступінь привабливості групи для незалежних до неї осіб (чим більше людей задоволені своїм перебуванням у трудовому колективі, тим вища його згуртованість); мотиваційна сфера згуртованості належних групі індивідів (рівень збігу значущих установок і позицій працівників, спонукальні властивості груп тощо), індексом згуртованості груп є частота збігу індивідуальних оцінок, позицій щодо значущих для групи об'єктів.

Отже, для оптимізації соціально-психологічного клімату в трудовому колективі закладу охорони здоров'я головному лікарю необхідно: 1) розробити процес формування головних соціально-психологічних елементів клімату, а саме: норм, цінностей, традицій, групової думки та настрою; 2) проводити оптимальний відбір, розміщення, навчання і періодичну атестацію працівників; 3) на первинному етапі комплектування груп працівників, враховувати їх тип темпераменту і характеру, а також психологічну сумісність з іншими членами трудового колективу,

Список використаних джерел:

1. Замула С.Ю., Перкова Н.А., Рудницька І.М., Скороход В.В., Шелест С.П. Тренінгова програма «Формування позитивного соціально-психологічного мікроклімату в колективі співробітників установ виконання покарань». URL: https://irc.org.ua/files/tren_prog_mikroklimat.pdf

2. Організація діяльності в сфері охорони здоров'я: навч. посібник за ред. Т.Л. Желюк Тернопіль, Крок. 2021. 620 с.

3. Модернізація менеджменту та публічного управління в системі охорони здоров'я: монографія / Р. Р. Августин, О. З. Апостолок, А. І. Артимович та ін. Тернопіль : Крок, 2020. 560 с.

Юлія КОРМИЛЮК

здобувачка освітньо-професійної програми

«Публічне управління та адміністрування», ЗУНУ

Науковий керівник – д.е.н., професор кафедри менеджменту,

публічного управління та персоналу ЗУНУ Григорій МОНАСТИРСЬКИЙ

ІНСТИТУТ ПРЕЗИДЕНТА В СИСТЕМІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

Національна безпека України, яка тісно пов'язана із забезпеченням добробуту та безпекою кожної людини, *цілого* суспільства та держави загалом значною мірою залежить від інституту Президента України, який керується взаємоузгодженими та системними заходами державних інституцій, громадських об'єднань і громадян реалізує їх через державний механізм.

Згідно з Конституцією України та законом «Про національну безпеку України» Президент України є «главою держави і виступає від її імені. Він є гарантом державного суверенітету, територіальної цілісності України, додержання Конституції України, безпеки, прав і свобод людини і громадянина. Президент України, реалізуючи свої повноваження, забезпечує державну незалежність, національну безпеку і правонаступництво держави, визначає засади внутрішньої та зовнішньої політики держави» [1]. Як голова «забезпечення національної і внутрішньої безпеки держави Президент формує Раду національної безпеки і оборони України (РНБО). Важливим повноваженням РНБО є координація і контроль за діяльністю органів виконавчої влади у сфері національної безпеки. Прийняті рішення вводяться в дію на підставі указу Президента України. Виконання їх є обов'язковим для всіх органів і структур виконавчої влади. Члени Ради національної безпеки і оборони України координують та контролюють виконання цих рішень у межах своїх повноважень» [2]. Це є об'єктивною основою реалізації механізму забезпечення внутрішньої безпеки України.

Механізм національної безпеки України – це спосіб забезпечення безпеки людини, суспільства, держави. Сутністю механізму є комплекс взаємоузгоджених дій, «спрямованих на досягнення бажаного рівня безпеки людини, суспільства і держави. Його основою є відповідність потребам забезпечення безпеки людини, суспільства і держави, він адекватний досягнутому рівню розвитку суспільства, визначений характером і спрямованістю взаємоузгодженої діяльності суб'єктів безпеки» [7]. Дію механізму треба розглядати у двох площинах – внутрішній і зовнішній. Необхідною умовою ефективності такого механізму є взаємопов'язана дія всього спектру суб'єктно-об'єктних чинників у напрямках: «а) інституціональної взаємодії (державних органів, громадських об'єднань і громадян); б) сфер впливу (економічна, політична, правова, інформаційна, соціально-психологічна, культурологічна, демографічна тощо) за наявності необхідних засобів досягнення поставленої мети» [7]. З огляду на це інститут Президента тісно взаємодіє з органами державної служби. «Державна служба – це механізм, на який безпосередньо покладені повноваження реалізації функцій щодо захисту національної безпеки. Зараз існує необхідність якнайшвидшого проведення адміністративно-територіальної реформи, що передбачає, крім іншого, уточнення функцій і завдань державних органів, форм координації і взаємодії, критеріїв роботи державної служби, конкретизацію повноважень різних категорій державних службовців. А це дасть змогу більш чітко регулювати суспільні відносини, підвищити дієвість управління через державних службовців» [3].

Ще одним важливим елементом діяльності державних органів є «узгодження функціональних обов'язків, бо при неузгодженості останніх їхня діяльність матиме істотні розбіжності, що не сприятиме досягненню поставленої мети. Почуття захищеності призводить до отождолення безпеки із життєдіяльністю, тому ідея безпеки стає центром усього суспільного і державного буття, як державних органів, так і інституту Президента» [4]. З огляду на це потрібно наголосити, що в реалізації суб'єктивної сторони механізму внутрішньої безпеки українського суспільства особливу роль відіграє розвиток соціальної відповідальності як державних і господарюючих суб'єктів так і особистості людини. «В цьому аспекті соціальна відповідальність, як інтегрована якість, визначається адекватним ступенем дотримання моральних

принципів, культурних та правових норм діяльності та поведінки. Відповідальність, як риса особистості, формується у ході спільної діяльності людей, як результат інтеріоризації соціально значущих цінностей, норм культури і права. З іншого боку вона є особливою формою контролю та управління діяльністю суб'єкта з боку суспільства та інституту Президента, зокрема» [5].

В зв'язку з цим актуальним є «формування соціальної відповідальності майбутніх фахівців і, зокрема управлінців в період професійної підготовки. Тому актуальним постало питання змін в існуючій системі освіти. В ній необхідно змінити соціальний статус: від статусу інституту підготовки професійних кадрів та соціалізації до статусу генератора цінностей та орієнтації фахівців у діяльності. Це визначає нові вимоги до характеру та цілей освітнього процесу» [6]. Метою є – випереджальна динаміка «інноваційної особистості» з високим рівнем соціальної відповідальності. Прогресивні можливості держави, перш ніж актуалізуватись у конкретних соціальних структурах, підприємствах, установах повинні бути спроектовані в рамках системи освіти. Такий напрямок освіти сприятиме розвитку особистості, а через неї всього суспільства, що і надасть певної дієвості у функціонуванні системного механізму забезпечення внутрішньої безпеки України.

Разом з тим необхідно наголосити, що ні Конституція України, ні закон «Про Раду національної безпеки і оборони України» не передбачають можливості певного контролю за інститутом Президента з боку Верховної Ради України стосовно питань забезпечення національної безпеки. Президент, «керуючись Конституцією та законами України, міжнародними договорами України, згоду на обов'язковість яких надано Верховною Радою України, розробляє з Радою національної безпеки і оборони України стратегію безпечного існування людини, суспільства, держави. Але існуюча процедура не передбачає навіть обговорення у Верховній Раді щорічного послання Президента України про стан у державі й основні напрямки внутрішньої та зовнішньої політики. Це свідчить про недоліки у системі стримувань і противаг між гілками влади» [6].

Тому виділимо основні функції системного забезпечення національної безпеки України, які необхідні для ефективної діяльності суб'єктів безпеки та інституту Президента. Це: 1) визначення напрямків забезпечення національної безпеки суспільства, їх періодичне коригування; 2) розроблення та юридичне

закріплення публічної підсистеми забезпечення національної безпеки суспільства; 3) здійснення прогностичної та аналітичної роботи з встановленням загроз у всіх сферах життєзабезпечення; 4) здійснення антикризових дій щодо стабілізації національної безпеки суспільства; 5) координація діяльності суб'єктів забезпечення безпеки; 6) співпраця з міжнародними публічними організаціями.

Ці функції обумовлюють мету захисту важливих інтересів людини, суспільства, держави, завдання, які потрібно забезпечити для захисту національної безпеки України. Усе вище сказане обґрунтовує визначальну роль інституту Президента України в реалізації механізму системи забезпечення національної безпеки України.

Список використаних джерел:

1. Конституція України 1996 року. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141.
2. Про національну безпеку України: Закон України від 21 червня 2018 р. № 2469-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19#n355>
3. Про державну службу : Закон України від 10 грудня 2015 р. № 889-VIII (із змінами і доповненнями)/ URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/889-19#Text>
4. Нікітін Ю.В. Конституційні засади соціально-правовий вимір. *Соціальна безпека: пошук нової парадигми*: зб. наук. статей. К. : Нац. акад. упр., 2004. С. 142-148.
5. Нікітіна І.В., Нікітін Ю.В. Взаємодія ринку освіти і ринку праці як стратегічна складова науково-технологічної сфери національної безпеки України: гендерний аспект. *Актуальні проблеми економіки*. 2009. № 9 (99). С. 180-189.
6. Нікітіна І. В. Суб'єктне самовизначення молодого людини в період повноліття: [монографія]. К. : КНТ, 2008. 192 с.
7. Інститут Президента України в системі державної влади України: матеріали наукової конференції. К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2014. 472 с.

Олена КОРНІЙЧУК-МАТІЙЦІВ

здобувачка освітньо-професійної програми

«Публічне управління та адміністрування», ЗУНУ

Науковий керівник – к.е.н., доцент кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу ЗУНУ Оксана КРАВЧУК

**СУТЬ КОМУНІКАЦІЙ В АДМІНІСТРАТИВНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ
ОРГАНІЗАЦІЇ ПУБЛІЧНОЇ СФЕРИ**

«Всі державні органи влади в країнах розвинутої демократії для вирішення поставлених перед ними задач використовують технологію «Public Policy», яка передбачає використання засобів врахування інтересів різних суспільних груп, спирається на процедури публічних консультацій з групами інтересів, реалізується через посередництво прийнятих у міжнародній спільноті стандартів і форматів» [1].

«Публічна служба охоплює не тільки діяльність органів виконавчої влади і органів місцевого самоврядування, а й громадський сектор, комунальні підприємства, приватні структури (через делегування їм завдань і функцій)» [2].

Тобто, сфера охорони здоров'я належить до публічної сфери.

Досягнення закладом охорони здоров'я як організацією публічної сфери місії та цілей вимагає реалізації ним множини загальних і специфічних функцій управління. Загальною функцією управління є комунікативна функція. Вона є наскрізною у роботі закладу охорони здоров'я, але найяскравіший прояв знаходить в управлінській діяльності.

Важливим елементом управлінської діяльності в системі управління закладом охорони здоров'я є адміністративна діяльність. Вона спрямована на організацію різноманітних процесів, реалізовуваних в закладі охорони здоров'я, і управління ними.

Адміністративний – той, що пов'язаний з управлінням, адміністрацією. Адміністрація (лат. administratio – управління, керівництво) – 1) сукупність державних органів, що здійснюють функції управління; 2) посадові особи управління, керівний склад установи, організації, підприємства; 3) розпорядники, відповідальні улаштовувачі будь-чого [3, с. 23].

Досліджуючи адміністративну діяльність закладу охорони здоров'я як організації публічної сфери, виокремимо такі її підсистеми як: інституційна,